

K Ü L Ö N F É L É K

Személyi hírek. A kormányzó úr Ó Főméltósága a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére *Bund Károly* és *Genersich Sándor* közalap. kir. erdőtanácsosoknak a miniszteri tanácsosi címet adományozta.

A földművelésügyi miniszter úr az alföldi erdőtelepítés és fásítás terén szerzett érdemeikért a *kisújszállási közbirtokosságnak*, a *hajdúhadházi legelőbirtokosságnak* és *Hajdúböszörmény* rendezett tanácsú városnak elismerőoklevelet adott. — *Mészáros Jenő* kisújszállási közbirtokossági elnöknek dr. *Gaál János* kisújszállási polgármesternek *Hadházy Miklós*nak, a hajdúhadházi Nagyerdő-birtokosság elnökének, *Csapó Zsigmond*nak, a hajdúhadházi Csereerdő-birtokosság elnökének, *Kóti Jeremiás*nak, a hajdúhadházi erdő- és legelő bizottsági jegyzőnek és *Laczkó Béla* m. kir. erdőmérnöknek pedig elismerését fejezte ki.

Halálozás. *Bucsányi József*, kalocsai érseki uradalmi főerdőmérnök, az O. E. E. rendes tagja 1076 évi december hó 6-án váratlanul elhunyt. Bucsányi József egyike volt a legértékesebb szakembereinknek, aki egy emberéletet töltött a dunaártéri erdőségek nehezen hozzáférhető, csendes magányában, de emellett nem szünt meg örökösen búvárkodni a dunaártéri erdőgazdaság tudományosan fel nem tárt kérdései, rejtélyei között. Sajnos, hosszú évtizedekre visszanyúló kísérleteinek, kutatásainak eredményeit, amelyek tudomásunk szerint főleg a különféle talajpróbák, más és más rétegezettességű homoköntések gondos felvétele alapján fogatosított erdősítési kísérletekre, új fánemekkel való kísérletezésekre, nyárfatermelési táblák felállítására stb. vonatkoztak, a váratlanul beköszöntött halál alighanem sírba vitte, de legjobb esetben is a tudós szerénységével, zajtalanul végzett munkásságának a közre is értékes rendszeres összefoglalását a bemohosodott érsekcsanádi kúria örök rejtelmek fedik. Nyugodjék békében!

Sajnálattal utólag értesülünk az alábbi gyász esetekről:

Soltész Nándor nyugalmazott m. kir. erdőtanácsos 1923 december hó 9-én Újdiósgyőrött meghalt. Az Országos Erdészeti Egyesület egyik régi alapítótagját gyászolja a megboldogultban, aki hosszú kincstári szolgálata végén a szászsebesi m. kir. erdőhivatalnál mint hivatalfőnökhelyettes fejezte be érdekes munkásságát.

Sztehló Gyula társulati főmérnök a volt boszniai és hercegovinai országos kormány erdőgazdasági osztályának

volt építőfőmérnöke, elhunyt. Az O. E. E. rendes tagja, az „Erdészeti Lapok“ lelkes munkatársa volt. Ellenőrizhetetlen forrásból halljuk, hogy erdei vasúti szerencsétlenségnek esett áldozatul.

Muraközy János m. kir. erdőtanácsos Kecskeméten 1924 május 15-én elhunyt, Béke hamvaikra!

Kaán Károly államtitkár székfoglalója a Magyar Tudományos Akadémián. Sikerült megszereznünk a napilapok részére készült ismertető közlemény teljes szövegét, melyet az alábbiakban adunk közre:

„*Elváltozások az Alföld képében*“.

„Az Alföldről készülő munkája I. fejezetének töredékes anyagából ezen a címen tartotta folyó évi november hó 24-én a Magyar Tudományos Akadémia III. oszt. ülésén székfoglalóját **Kaán Károly** földmivelésügyi államtitkár.

Megállapította, majd bizonyította, hogy a diluvium után az erdős, lápos állapot jellemezte az Alföldet.

Honfoglaláskor már terjedelmes üde rónák, nyirkos legelők váltakoztak nagy erdőtestekkel, lápokkal, berkekkel, amelyeket kigyózó erek és folyóágak szeldeltek.

Állást foglalt azzal a nézőponttal szemben, mely az Alföld mindenkori fátlan voltát hangoztatja s történeti adatokkal és okmányokkal bizonyította, hogy a Kis- és Nagy-Jászkúnságon, Debrecen mellett és a Hortobágyon is, a Körösök mentén és egyebütt az Alföldön erdők voltak.

Az erdőket azonban tűzzel vassal pusztították s a kétségtelenül megállapítható nyomok szerint a vizeket is már korán elvezetni igyekeztek, hogy minél több legelőt biztosítsanak, a mindjobban fejlődő állattenyésztésnek.

Tudományos megállapítás szerint számos tó, sőt folyóvíz szűnt meg abban az időben, amelyek eltűnésében bizonyára az ember kezének is része van.

Ez a legeltetéssel kapcsolatos és mind nagyobb arányokban kifejelett állattenyésztés befolyásolta ezután jórészt az Alföld képének további elváltozásait is.

A török dúlás azonban nemcsak megakadályozta a gazdasági előrehaladást, de azt jórészt meg is semmisítette. A török hódoltság alatt és a felmentő harcok idején elpusztultak az erdők s a tüzek és a legelő marha pusztításai nyomán már itt-ott sivárrá lesz a homok is. Megsemmisültek a falvak s velük eltűnt a lakosság is és az állatállomány. A folyóvizek medre pedig megtelt hordalékkal, ami gyakori árvizeknek és elposványosodásnak lett okozója.

Ilyen leromlás után azután csak lassan tud magához térni az Alföld.

A pusztaságot kezdetben bérlegeltetésekkel hasznosítják. Idegenből, messze keletről és egyéb vidékekről hoznak igen nagy számban marhát és azt legeltetik és felhízlalják.

A mindinkább szaporodó marha mindjobban kiéli, feltépi a már nagyon megviselt homoki földek kérégt. És mert a lepusztított erdők már nem akasztják meg útjukban a szeleket, ezek elborítanak a sivó homokkal nagy felületeket. Tavakat töltenek be, erdőket, házakat temetnek el.

Csak erős törvényes intézkedések tudják a XVIII. században és a XIX. század elején megakasztani a mindinkább fokozódó veszedelmet.

Az erdőpusztítással megváltozott bioklimatikus viszonyok mellett az elszikésedés is mindjobban terjed, amit a meginduló árvízvédelmi és folyószabályozási munkák szárító hatása még fokoz.

Nem gáncs ez a *Széchenyi* és *Vásárhelyi* kiváló munkájára. *Széchenyi* nemesak az árvizektől kívánta megmenteni az Alföldet, de mint maga írta „virágos kertté“ szándékozott azt varázsolni. Nem rajta múltott, hogy nem valósíthatta meg szép koncepcióját.

A jeles mérnöki munkákkal ármentesített 6.5 millió kat. hold föld egy értékben fel sem becsülhető közgazdasági tényező! Nem is a mérnöki tevékenységen múltott, hogy az ármentesítő, folyószabályozó és belvízlevezető munkálatok kapcsán nem létesíthettünk elégséges arányban hajózható csatornákat, öntözőberendezéseket, halastavakat stb., amelyek rendeltetésük mellett közvetve a víztárolásnak s az Alföld nyirkosabb viszonylatban tartásának szolgálatába is szegődhettek volna.

Főképpen pedig nem követte e kiváló munkálatokat olyan közgazdasági tevékenység, mely azok szárító hatását ellensúlyozhatta volna. Nem gondoskodtak a megmaradt alföldi erdők fentartásáról, új erdők telepítéséről stb.

Pedig nem lehet, hogy megmaradjon az Alföld a mai egy s más tekintetben tarthatatlan viszonyai között a természet megzavart és egyensúlyba még nem hozott rendje mellett.

Széchenyi terve nem utópia, de egy zseniális agy jövődöbe látása, egy jól átgondolt gazdasági politika reális és egészséges váza.

Az Alföld közgazdasági kifejlesztéséhez szükséges feltételek biztosítása nem is késhetik sokáig s ezek valóra válása

esetén következik be majd a nagy rónaság képének legszebb elváltozása.

A természeti tényezők egyensúlyba juthatnak, közigazdaságilag felvirulhat, eszmeileg virágos pompájába kerülhet az Alföld és mindezzel bekövetkezhet a *Széchenyi* Alföldet illető eszméinek a glóriája“.

A székfoglaló felolvasás után *Horváth Géza* tagavató beszéd kíséretében nyújtotta át *Kaán* Károlynak az akadémiai tagság oklevelét.

A folyó évi őszi erdészeti államvizsga. A novemberben megtartott őszi államvizsgán 24-en jelentek meg. A vizsgálóbizottságban *Kaán* Károly államtitkár elnöklete alatt *Payer* István és *Héjas* Kálmán miniszteri tanácsosok, továbbá *Fekete* Zoltán főiskolai tanár vettek részt. Az államvizsgát 22 vizsgázó tette le sikeresen, névszerint: *Baráth* Béla, *Csép* Béla, *Dienes* Zoltán, *Földes* Károly, *Franz* Jenő, *Hacher* Géza, *Hamar* László, *Kaisz* György, *Kóczán* László, *Kohuth* László, *Kondér* István, *Lakatos* József, *Leicht* Ottó, *Maczkó* István, *Milota* Erich, *Pápai* János, *Porga* Zoltán, *Réz* Endre, *Réz* Ferenc, *Rusvay* Ernő, *Szakács* Imre, *Tóth* Jenő.

Az írásbeli vizsgán feltett kérdések a következők voltak:

1. Milyen hibákat követett el a magyar erdőgazdaság a múltban az erdőművelés terén, illetőleg avval kapcsolatban? Mik voltak azoknak következményei és miképen orvosolhatók azok?

2. Írja le vizsgatevő, hogy a hegyvidéki vasutak építésénél milyen gazdasági és műszaki elvek tartandók szem előtt?

3. A csatolt térképvázlat és részletes erdőleírás alapján elkészítendő az általános vágásterv az egyesített szakozás elvei szerint. A fatömeget csak az első két fordulószakaszra nézve kell kimutatni. A tervezett vágássorrend megokolandó.

„Nyugdíjba a magyarokkal“ cím alatt közli a Kolozsvárt megjelenő „Ellenzék“ november 15-i száma: „Általános megdöbbenést váltott ki a társadalom széles rétegében a földművelésügyi kormánynak most nyilvánosságra hozott rendelete, amely szerint a pár héttel ezelőtt Lippára áthelyezett lugosi erdőigazgatóságnak csaknem kivétel nélkül minden magyar tisztviselőjét nyugalomba kergette. A nyugalmazottak: *Gründl* Gyula, *Fekete* János erdőfőtanácsosok, *Trauer* Gyula, *Branich* Kálmán, *Molnár* Károly és *Murányi* Sándor erdőtanácsosok, továbbá *Kováts* Elek és *Boda* Gyula főszámtanácsosok, mindnyájan kiváló szakemberek és elsőrangú tisztviselői voltak az erdőigazgatóságnak, akik még munkabírásuk teljességében vannak.

Egyetlen hibájuk az csupán, hogy kisebbségi nemzethez tartozóknak születtek. A tömeges nyugdíjazás híre kínos feltűnést keltett mindenfelé."

Faarverési eredmények. *) A miskolci m. kir. erdőhivatal zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött versenytárgyalás útján ládi farakodóján készletezett, alább részletezett haszonfaért a következő egységárakat érte el:

		m ³ -kint	tőár
1.	4.01 m ³ 50 cm-en felüli tölgyrönk	567.600 K	474.600 K
2.	17.19 m ³ 40—49 cm. vastag „	552.510 K	459.510 K
3.	106.23 m ³ 30—39 cm. vastag „	516.600 K	423.600 K
4.	69.54 m ³ 30—39 cm. vastag „	504.300 K	411.300 K
5.	16.81 m ³ 25—29 cm. vastag „	464.440 K	371.440 K
6.	8.22 m ³ nyírhaszonfa	278.664 K	191.664 K
7.	40.01 m ³ juharhaszonfa	441.218 K	317.218 K
8.	24.41 m ³ kőrishaszonfa	464.440 K	340.440 K
9.	9.76 m ³ szilhaszonfa	348.330 K	224.330 K

A felülfizetés 16 és 32% között mozgott.

A bátaszéki közalapítványi erdőgondnokság 1925. évi vágásaiban előforduló csomoros nyárfákra kiírt versenytárgyalás alkalmával az I. rendű csomoros nyárfarönk m³-jéért *tövön* 1,700.000 K-ig terjedő ajánlatok érkeztek be, a II. rendű ilyen rönk m³-jéért 512.000 K-t ajánlottak. 1924. évi termelésű síma nyárfarönkért m³-kint 60 cm-en felül 325.000 K, azon alul 182.000 K éretett el.

---

*) Kérjük t. előfizetőinket, hogy a faarverési eredményeket szerkesztőségünkkel közölni s idevonatkozó értesítésüket legkésőbb minden hó 10. napjáig beküldeni szíveskedjenek.

**Az „Erdészeti Lapok“ 1924. évi XII. füzetének
HIRDETÉSEI.**

**Az ERDÉSZETI LAPOK mellett mérsékelt közlési díjért
a lap irányával nem ellenkező hirdetések kiadatnak.**

Díjszabás. Kéthasábos szélességben (107 mm) garmond betűvel
vagy ennél nagyobb betűfajttával szedett hirdetés milliméterenkint
2500 korona. (Egyszeri megjelenés mellett egész oldal 400.000 K.) Táblázatos
és garmond betűnél kisebb betűfajttával szedett hirdetések másfélszeres egy-
ségárral számíttatnak. Ismételt megjelenés esetén megfelelő árkedvezmény.

Prórhirdetéseknél egy szó 1500 K, állaskeresleti hirdetéseknél 700 K.
Külön mellékletek megegyezés szerint.

**Magyar Erdőbirtokosok
Faértékesítő Részvénytársasága**

Budapest IX, Calvin-tér 7. sz.

**Elvállalja termelt, tövönálló vagy feldolgozott fakészletek
bizományi értékesítését, vesz és elad bármily mennyiségű
tűzifát és fűrészelt anyagokat. Értékesítési kérdésekben
készséggel áll az erdőbirtokos
és erdőtiszt urak rendelkezésére.**

(2. XII. 12)

**Erdész, 26 éves, nőtlen, közép- és szakiskolával, 4 és fél éves
gyakorlattal. Fatermelő cég üzemvezető külső tisztviselője. Ki-
tűnő bizonyítványokkal rendelkezik. Uradalomban vagy fater-
melő cégnél állást keres: „Önálló munkaerő“ jeligré a kiadó-
hivatalba.**

(5. III. 3.)

Erdőgazdasági szakiskolát végzett intelligens erdész — jelenleg kötött forgalmú birtok központi beosztottja — jeles képesséssel és referenciákkal, külső-belső gyakorlattal magán uradalomnál önálló vagy beosztott állást keres. Szíves megkeresések a kiadóba kéretnek.

(10. III. 1.)

VIZI JENŐ

KÖRMENDI FENYŐMAGPERGETŐGYÁRA

KÖRMEND (VAS MEGYE)

Ajánl a legolcsóbb napiáron szavatolt magas csíráképességű erdei, fekete-, luc-, vörös- stb.

fenyőmagvakat, továbbá frisstermésű akác-, juhar-, köris-, gledics-, éger- stb.

lombfámagvakat, mint valafrisstermésű alma-, körte-, cseresznye-, mahaleb-, myrabolan- stb.

gyümölcsmagvakat

Fenyőmagpergetőtelepünk, mint ilyen, a legnagyobb Magyarországon
 Nagyobb szükséglet esetén külön előnyös árajánlattal szolgálunk

Távíratí cím: „Vizi, Körmend“

(4. IX. 4.)

REMSCHIEDI
FÜRÉSZEK-SZERSZÁMOK

SEBŐKALADAR
 VI. GR. ZICHY-JENŐ U. 23.

Telefon: 191-51

AJÁNLUNK

Fatörzsmérőket (klupákat)
 Jelző és számozókalapácsokat
 Szalag- és földmérőket
 Fejszéket, baltákat

„S“ Titán és Rotschild talpfakapcsot

Mindenfajta fűrészárút és fűrészlapot
 Jelzőkrétát, mindenfajta erdészeti és mezőgazdasági felszereléseket
 Műszaki cikkeket és kenőanyagokat

(11. III.) 1

VUK M. ÉS FIAI BUDAPEST

FATERMELŐK ÉS FAKERESKEDŐK

ALAPÍTTATOTT: 1847

*Vásárolnak tölgydongafa-, talpfa-, vagy tűzifatermelésre
alkalmas erdőket tővön és feldolgozott fakészleteket.*

Iroda: V. kerület, Kálmán-utca 10.

Fatelepe: V. kerület, Váczi-ut 160.

(I. XII. 12.)

DR. LAMM ANTAL FENYŐMAGPERGETŐGYÁRA KÖRMEND

Sürgőnycim: DR. LAMM, KÖRMEND

LEGMAGASABB CSIRAKÉPESSÉGŰ
TÚLEVELŰ-, LOMBFA-, GYÜMÖLCS- ÉS SPECIÁLIS
KÜLFÖLDI MAGVAK
KAPHATÓK A LEGMEGBIZHATÓBB
MINŐSÉGBEN

(6. XII. 3.)

Cégem 1918 óta fenáll és gyáram 1923-ban modern berendezéssel
ujjonnan lett felépítve, mely nem tévesztendő össze más céggel.

Tölgymakkot — cser kizárásával — keres megvételre gróf
Zelénski Róbert uradalmi intézősége Encsencs, u. p. Nyirbátor.
(7. II. 1.)

Fővadász-erdőkezelő kerestetik január 1-re alantí urada-
lomba. Pályázhatnak szakiskolát végzett, hosszabb gyakorlattal
bíró, munkakedvelő, feltétlen megbízható, nős egyének. Eredeti
bizonyítványok beküldése mellőzendő. Kisterenyei uradalom, Kis-
terenye, Nógrádmegye.
(8. I. 1.)

Nős, szakvizsgázott erdőőr 15 évi gyakorlattal erdőőri, vadász, fácánosi vagy vadőri állás: keres azonnalra (menekült). Jantyk József, Békés, Jantyk Mátyás-utca, özv. Jantyk Mihályné leveleivel. (9. I. 1.)

Keiner Rezső ny. m. kir. erdőmérnök, Gödöllő, ajánl kitűnő fenyő- és lombfamagvakat, csemetéket, fapalántákat, suhán-gokat. (12 I. 1.)

Tölgy-, bükk-, nyár-, hárs-,

DIÓ-GÖMBFÁT

*és egyéb keményfarönköket is
bármely mennyiségben vásárol*

Furnérgyár és Keményfatermelő Rt. Bpest, IX, Csont-u. 1.

(3. XII. 1.)

Az „Erdészeti Lapok“ 1924. évi XII. füzetének tartalma:

	Oldal
<i>Biró Zoltán</i> : Aktuális kérdések	238
<i>Dr. Boros Ádám</i> : A somogyi sík erdőségei	240
Közlegelők karbahozása	244
<i>Egyesületi közlemények</i> :	
I. Meghívó az Országos Erdészeti Egyesület közgyűlésére	247
II. Az Országos Erdészeti Egyesület 1923. évi zárszámadása	248
III. Az Országos Erdészeti Egyesület felterjesztése a föld- művelésügyi miniszter úrhoz az állami erdőtisztítási kar elő- meneteli viszonyának javítása érdekében	252
IV. Tájékoztató a jövő évi tagdíjjárulékokra nézve	253
<i>Különfélék</i> : Személyi hírek. — Halálozás. — Kaán Károly államtit- kár székfoglalója a Magyar Tudományos Akadémián. — A folyó évi őszi erdészeti államvizsga. — Faárverési eredm- ények. — Nyugdíjba a magyarokkal	254
<i>Hirdetések</i>	I-IV